

Svatý Václav

námět na hodinu náboženství pro mladší děti

Cíl

Dozvíme se něco o svatém Václavovi, stopách, které u nás zanechal, a možná na to začneme být hrdí. Také zkusíme v jeho životě najít něco, co oceníme, a když se v něčem podobném dostaneme do nesnází, tak si na něj vzpomeneme a poprosíme jej o pomoc. Vedle toho se naučíme zaznamenávat a třídit fakta a sdělovat je ostatním.

Pomůcky

Film o sv. Václavovi (zkus proklik přes stránku www.mojeduha.cz) nebo text (příloha 1); fotografie (příloha 2); papíry a potřeby na kreslení

Postup

Úvod

Sdělíme dětem, že si budeme povídat o svatém Václavovi a zjistíme, co o něm kdo ví. Informace se může týkat všeho, ale můžeme se vyptat třeba jen

- Znáte někoho se jménem Václav osobně?
- Pokud je ve skupině Václav, dát slovo jen jemu a vyptat se, zda o svém jménu něco ví, jak k němu přišel apod.
- Znáte někoho slavného, příp. koho znají všichni (pan kostelník, pan ředitel apod.) se jménem Václav? Tuto činnost můžeme spojit s hrou: jeden řekne větu: Myslím na jednoho Václava, který... (podle dokončení věty hádají ostatní, kdo to je). Např. Myslím, na jednoho Václava, který byl prezident a spisovatel. Apod.

Svatý Václav – základní informace

Varianta A

Podíváme se na krátký film Dějiny udatného národa českého.

Děti se předem rozdělí do dvojic/trojic a dostanou úkol, zapsat si podle toho, co viděli, co nejvíce informací o svatém Václavovi. Pokud je třeba, můžeme film sledovat ještě jednou.

Každá dvojice jedna po druhé pak říká jednu informaci. Postupujeme tak dlouho, dokud se všechny nevyčerpají. Informace se nesmí opakovat. Od koho jsme se dověděli nejvíce?

Varianta B

Děti se předem rozdělí do dvojic/trojic, každá si potichu přečte životopis svatého Václava (příloha 1) a vybere jednu informaci, která jim připadá zajímavá. Upozorníme děti, že by měly svou volbu zdůvodnit.

Zástupce skupiny prezentuje svou informaci větou:

Pro nás je svatý Václav nejzajímavější tím, že...

S většími dětmi můžeme zkoumat otázky:

- Co bylo podle vás pro knížete Václava nejtěžší?
- Byl opravdu příliš laskavý a mírumilovný? Jeho bratr by o něm možná řekl, že byl slaboch...
- Při slavnosti se v kostele čte tento úryvek z Písma: „...kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho.“ Tušíte, co má společného se svatým Václavem?

Svatováclavské předměty

Skupiny dětí dostanou obrázky „svatováclavských“ předmětů (příloha 2) s popisem. Jejich úkolem bude ostatní s touto věcí seznámit nejprve tak, aniž by promluvily. Až ostatní poznají, o jakou věc jde, můžeme si sdělit i informace o ní.

Nezapomeňte:

- Máte někde v blízkosti kostel sv. Václava?
- Máte ve svém kostele sochu, zobrazení sv. Václava?

„Můj“ Václav

Možnosti:

- Podle svým představ nakresli svatého Václava tak, aby bylo poznat, jaký podle tebe je.
- Nakresli svatého Václava, jak by asi vypadal dnes.
- Každý „svou“ informaci, kterou si vybral z textu nebo z filmu nakreslí. Pak obrázky zkusíme dát dohromady a sestavit z nich koláž.

Svatý se přimlouvá

S čím má tento světec určitě velkou zkušenost a mohl by nám rozumět. S jakou situací bychom se na něj mohli obrátit? Např. Prosba za usmíření. Prosba za ochranu. Prosba o trpělivost. Apod. Možná se nám podaří své prosby i vyslovit.

Podařilo se nám to?

Jupíí!

Pozorně přečtěte a vyberte informaci, která vám připadá nejzajímavější.

Asi nejslavnějším nositelem jména Václav je český kníže Václav. Jeho svátek a s ním i svátek všech Václavů (ale i Václav) slavíme 28. září. Je to den, kdy si připomínáme, že jej jeho bratr Boleslav nechal zavraždit u dveří kostela ve Staré Boleslavi, aby převzal vládu v zemi.

Václavovým otcem byl kníže Vratislav a maminkou kněžna Drahomíra. Podle legend byl Václav společně se svým mladším bratrem Boleslavem vychováván babičkou Ludmilou.

Dočteme se tam také, že vlastnoručně pěstoval víno a pekl chléb, pečoval o chudé, nemocné a vězně, stavěl kostely a podporoval šíření křesťanství. Možná právě proto byl z pohledu svého bratra jako kníže českých zemí pro svou dobu příliš mírumilovný a laskavý.

Po smrti otce nastoupil Václav na trůn a mezi Drahomírou a Ludmilou vznikl spor o to, kdo bude mít na Václava vliv. Každá si představovala směřování českého státu jinak. Václav stál na straně své babičky a šlo mu více o dobro lidí než o nadvládu a moc.

Drahomíra nechala Ludmilu zavraždit, a protože Václav dál obhajoval jiné zájmy, než chtěla ona a Boleslav, skončilo to další vraždou. Boleslav nechal svého bratra zavraždit, když jej předtím pozval na návštěvu do svého sídla ve Staré Boleslavi.

Boleslav převzal vládu v zemi, ale hned po Václavově smrti se začaly šířit zvěsti o jeho svatosti a začalo se stavět mnoho kostelů.

Fotolia | © Vladimir Wrangel

Fotolia | © ArtushFoto

Wikimedia Commons [CC-PD-Mark]

Svatováclavská koruna

Svatováclavská koruna tvoří spolu s královským žezlem a jablkem české korunovační klenoty. Koruna je nejstarší. Nechal ji zhotovit Karel IV. ke své korunovaci. Při korunovaci se používal také svatováclavský korunovační meč.

Svatováclavský chorál

Je česká píseň obsahující modlitbu ke svatému Václavovi, která pochází až z 12. století. Jejím autorem je snad první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic.

Socha svatého Václava na Václavském náměstí

Václavské náměstí v Praze (původně Svatováclavské náměstí) se tak jmenuje od roku 1848 na návrh Karla Havlíčka Borovského. Socha svatého Václava pochází z roku 1912 a jejím autorem je Josef Václav Myslbek. Kolem sochy jsou další významní čeští světci: sv. Ludmila, sv. Anežka, sv. Prokop a sv. Vojtěch.

Svatováclavská orlice

Říká se jí také přemyslovská, protože tvoří základ znaku přemyslovského rodu. Je nejstarším rodovým erbem v Čechách. Tento znak byl za 2. světové války zneužit nacisty.

